

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI

Prof. Dr. Elanur YILMAZ KARABULUTLU

Dr. Öğr. Üyesi Ercan BAKIR

Arş. Gör. Şeyda KARASU

ERZURUM
2023

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 GÜZ DÖNEMİ EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS KİTAPÇIĞI

**1. ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ**

Hemşirelik Bölümü Program Amacı: Hemşirelik Bölümü hemşirelik mesleğini insan hakları, mesleki değerler ve etik ilkeler çerçevesinde yerine getiren, kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlayan, uygulayan ve değerlendiren hemşireler yetiştirir. Eğitim programı hemşirelik bakımına karar verme becerisini yükseltme, hemşirelik girişimlerinde bağımsız, araştırmacı, eğitici davranma, ekip çalışması, hemşirelik bakımında etik değerlere uygun hareket etme, liderlik rolünü üstlenme, bilimsel bir araştırma projesi planlayıp başarı ile tamamlama gibi beceriler göz önüne alınarak hazırlanmış ve sürekli güncellemesi sağlanmıştır.

Misyon: Bilimsel yöntemlere, etik ilke ve değerlere bağlı kalarak birey, aile ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilen, liderlik özelliklerine sahip, sosyal sorumluluk bilinci gelişmiş hemşireler yetiştirmektir.

Vizyon: Hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak bilgiyi üreten, verdiği eğitim ile araştırmacı ve uygulayıcı lider hemşireler yetiştiren, ulusal düzeyde öğrenciler tarafından tercih edilen bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları:

Beceriler
Bilişsel- Uygulamalı
TYYC-1 - Kanıta dayalı edindiği temel hemşirelik bakım becerilerini yerine getirmek

TYYC-2 - Birey, aile ve toplumun en üst düzeyde fizyolojik, psikolojik ve sosyal işlevlerini sürdürebilmeleri için gerekli hemşirelik bilgisine sahip olmak

TYYC-8 - Toplumsal, ekonomik, siyasal değişim ve gelişmeleri takip edebilecek genel kültür bilgisine sahip olmak

TYYC-9 - Disipliner ve multidisipliner iş birliği yapmak

TYYC-11 - Hemşirelik uygulama, araştırma ve yönetiminde bilişim teknolojilerini kullanmak

Yetkinlikler

Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği

TYYC-5 - Sağlık bakım uygulamaları ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak araştırma, proje ve etkinliklerde yer almak

TYYC-6 - Kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlamak, uygulamak ve değerlendirmek

Öğrenme Yetkinliği

TYYC-2 - Birey, aile ve toplumun en üst düzeyde fizyolojik, psikolojik ve sosyal işlevlerini sürdürebilmeleri için gerekli hemşirelik bilgisine sahip olmak

TYYC-4 - Hemşirelik uygulamaları, araştırmaları ve yönetiminde kişilerarası iletişim becerilerini kullanmak

TYYC-6 - Kendi kendine öğrenme, problem çözme, eleştirel düşünme becerileri ile hemşirelik bakımını profesyonel standartlar çerçevesinde planlamak, uygulamak ve değerlendirmek

TYYC-7 - Bilimsel bilgiye ulaşabilmek ve uluslararası meslektaşları ile etkili iletişim kurabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanmak

İletişim ve Sosyal Yetkinlik

TYYC-4 - Hemşirelik uygulamaları, araştırmaları ve yönetiminde kişilerarası iletişim becerilerini kullanmak

TYYC-5 - Sağlık bakım uygulamaları ve hemşirelik mesleğinin gelişimine katkı sağlayacak araştırma, proje ve etkinliklerde yer almak

TYYC-7 - Bilimsel bilgiye ulaşabilmek ve uluslararası meslektaşları ile etkili iletişim kurabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanmak
TYYC-8 - Toplumsal, ekonomik, siyasal değişim ve gelişmeleri takip edebilecek genel kültür bilgisine sahip olmak
TYYC-9 - Disipliner ve multidisipliner iş birliği yapmak
Alana Özgü Yetkinlik
TYYC-3 - Hemşirelik mesleğini insan hakları, mesleki değerler ve etik ilkeler çerçevesinde yerine getirmek
TYYC-11 - Hemşirelik uygulama, araştırma ve yönetiminde bilişim teknolojilerini kullanmak

2. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Bu dersin amacı; iç hastalıkları hemşireliği ve hasta bakımı konusundaki koruyucu, tedavi edici ve rehabilite etmeye yönelik teorik bilgi, beceri ve yöntemleri bütüncül görüş, eleştirel düşünme ve etik ilkeler doğrultusunda kanıta dayalı nitelikli hemşirelik bakımı verebilmeyi ve bu bilgileri uygulama alanına aktaracak gerekli bilgi ve beceriyi kazandırmaktır.

2.2. Dersin İçeriği

Bu ders; homeostazis ve etkileyen faktörler, şok ve hemşirelik bakımı, yaşlılık sorunları ve hemşirelik bakımı, kronik hastalıklar ve hemşirelik bakımı, onkolojik hastalıklar ve hemşirelik bakımı, solunum sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, kalp-damar hastalıkları ve hemşirelik bakımı, kan hastalıkları ve hemşirelik bakımı, üriner sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı, sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, endokrin sistem ve hemşirelik bakımı, bağışıklık sistemi ve hemşirelik bakımı, sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, eklem bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı başlıklarını içermektedir.

2.3. Dersin Genel Hedefleri

1. Bu dersi tamamladığında öğrenci: İç hastalıkları hemşireliğinin rolünü, sorumluluklarını temel ilke ve önemini kavrar.

2. İç hastalıkları hemşireliği ve hasta bakımı konusundaki koruyucu, tedavi edici ve rehabilite etmeye yönelik teorik bilgi, becerileri öğrenir.
3. Bütüncül görüş, eleştirel düşünme ve etik ilkeler doğrultusunda kanıta dayalı nitelikli hemşirelik bakımı verebilmeyi öğrenir.
4. Kanıta dayalı nitelikli hemşirelik bakımına yönelik bilgileri uygulama alanına aktaracak gerekli bilgi ve beceriyi kazanır.
5. Tedaviye yönelik hemşirelik girişimlerini aynı zamanda hasta haklarını ve etik yaklaşımları bilir.
6. Temel insan gereksinimleri doğrultusunda, sağlam/hasta bireylere etik ilkeler doğrultusunda, ekip anlayışı içinde bakım verebilmeyi öğrenir.
7. Bilgileri sentezleyerek sağlıklı birey/hastaya bütüncül yaklaşımda bulunur.

2.4. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Bu ders, yüz yüze olarak yürütülecektir. Ders, sunum, tartışma, görsel işitsel materyaller, grup/bireysel çalışmalar, laboratuvar çalışması ve ödevlerin bir kombinasyonu olarak yürütülür. Dersin işleyişinde; aktif öğretim yöntemleri (anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası, akış şeması, vaka tartışması, sorun çözme, yansıtma ve klinik karar verme (hemşirelik süreci), ödev, örneklendirme/gösterim (video, film gösterimi ve tartışması), laboratuvar çalışmaları, gösterme ve gösterip yaptırma gibi yöntem ve teknikler) kullanılır. Ayrıca ders içeriğinde yer alan bazı konularda davetli konuşmacılar ve klinisyen hemşirelerin sunumları ve deneyimlerinden yararlanılır.

Öğrenciler, ders programında belirtilen kaynakları okumak, verilen ödevleri yönergese göre hazırlamak ve zamanında teslim etmekle yükümlüdür. Kaynakların ders öncesinde okunması dersin başarılması için gereklidir. Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara (İç Hastalıkları Hemşireliği, Hemşirelik Tanıları El Kitabı) ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

Uygulama, öğretim elemanları ve klinik rehberler rehberliğinde T.C. Sağlık Bakanlığı Erzurum Şehir Hastanesi'nde yürütülmektedir.

Bakım planlarının hazırlanmasında Gordon'un **Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli** kullanılmaktadır. Bakım planlarında ve ödevlerin hazırlığı sürecinde kanıta dayalı bakım uygulamalarından yararlanması ve ilgili kaynaklara atıfta bulunulması gerekmektedir. Kanıtlara Web of Science, Pubmed, Google Akademik, Ulakbim, Dergi Park, org., edu. gibi

ulusal ve uluslararası bilimsel içerikli web sitelerinden yararlanılarak ulaşılabilir. Kanıtlara ulaşılacak web sitelerinin adresleri aşağıda verilmiştir.

- [CINAHL - https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases](https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases)
- Cochrane Library- <https://www.cochranelibrary.com/>
- [Oncology Nursing Society- https://www.ons.org/](https://www.ons.org/)
- Rochester University Evidence-Based Resource Guide <https://www.urmc.rochester.edu/search.aspx?q=Evidence%20based>
- Ulakbim - <http://ulakbim.tubitak.gov.tr/>
- PubMed- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
- Ovid - <https://www.ovid.com/site/index.jsp>
- ScienceDirect- <https://www.sciencedirect.com/>
- BMJ Evidence-Based Medicine - <https://ebm.bmj.com/>
- [HEMAR-G - http://hemarge.org.tr/](http://hemarge.org.tr/)
- Opengrey- <http://opengrey.eu>
- NIHR- <https://www.nihr.ac.uk/>
- [Sigma Global Nursing- https://www.sigmanursing.org](https://www.sigmanursing.org)
- Wiley Online Library <https://onlinelibrary.wiley.com/>
- APA-PsycINFO- <https://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/>
- [Proquest Nursing & Allied Health](https://www.proquest.com/productsservices/pq_nursingahs_shtml.html)
https://www.proquest.com/productsservices/pq_nursingahs_shtml.html
- Joanna Briggs Institute- <http://joannabriggs.org>
- EBSCQ- <https://www.ebsco.com>
- Campbell Collaboration - <https://www.campbellcollaboration.org/>
- [York University of Evidence-Based Nursing Center https://www.york.ac.uk/healthsciences](https://www.york.ac.uk/healthsciences)
- Agency for Healthcare Research and Quality(AHRQ)- <https://www.ahrq.gov/>

2.5. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları

Dersler hemşirelik bakış açısını geliştirecek şekilde hemşirelik problem çözme süreci basamakları üzerinden planlanır ve anlatılır. Bu bakış açısını güçlendirmek üzere bu derste ele alınacak hemşirelik tanıları aşağıdaki gibidir. İlgili tanının ne zaman işleneceği dersin haftalık ders programında da belirtilmiştir. Öğrenciler bakımını üstlendikleri bireyin durumunun gerektirdiği diğer hemşirelik tanılarına ek olarak, dönem boyunca aşağıda belirtilen hemşirelik tanılarını ve uygulamalarını öğrenmekle özellikle yükümlüdür.

2.6. Dersin Değerlendirmesi

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. Teorik derslerin %30'undan (17 saat) ve uygulamalı derslerin %20'sinden (34 saat/4 gün) fazlasına devam etmeyen öğrenci yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Laboratuvar ve benzeri derslerden başarılı olmak için, öğrenci devam şartını yerine getirmiş olsa bile, birimlerin uygulama esaslarında belirtilen uygulamaları başarı ile tamamlamak zorundadır. Devamsızlıkları nedeniyle başarısız sayılan öğrencilerin listesi, yarıyılın/yılın son haftası içinde ilan edilir. Dersin değerlendirilmesi bir ara sınav, bir yarıyıl sonu sınavı ve uygulama notu ile yapılır. Dersin değerlendirilmesinde; Erzurum Teknik Üniversitesi Sınav Yönetmeliği, Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları ve Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar uygulanır. Uygulama notu; klinik uygulama değerlendirme notunun %100'ü dikkate alınarak hesaplanır.

Tablo 1. İç Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Değerlendirilmesi

Değerlendirme yöntemi	Dönem içi etkinlikler notu	Dönem sonu etkinlikler notu	Başarı Notu
Sınavlar	Ara sınav notu (%25)	Yarıyıl sonu sınavı notu (%50) +Uygulama notu (%25)	Dönem içi etkinlikler notu (%100)
Uygulama Notu			
Klinik uygulama değerlendirme notu	%100		

2.7. Eğitimde Öğrenciden Beklentiler

1. Ders Belgelerini Okumak: Öğrencilerin dersin beklentilerini anlamak için tüm ders belgelerini (ör. Ders Bilgi Kitapçığı, ödevler) okumaları önemlidir. Bu, öğrencilerin tüm ders etkinliklerini uygun şekilde planlamasına olanak tanır.
2. Ders başarısı için derse katılım çok önemlidir. Yüz yüze bir derste, öğrenci katılımı, öğrenim planında belirtilen derslere düzenli olarak giriş yapmak, hazırlanmak ve öğretim elemanları tarafından **gerekli görülen tüm akademik faaliyetlere katılmak** olarak tanımlanır.

3. Zaman Yönetimi: Derslerde zamanı ve derse katılımı dikkate almalıdır. Bu nedenle, öğrencinin iyi organize olması ve **dersin programına ve önemli tarihlerine dikkat etmesi** gerekir.
4. Akademik Dürüstlük: Akademik dürüstlük, derslerin temel taşıdır. Herhangi bir kopya, aşırma vb. etik ihlal, öğrencinin değerlendirmesinde dikkate alınır.
5. Gerekli Materyalleri Edinme: Öğrenciler açık erişimle ulaşabildiği kütüphane kaynaklarının yanı sıra gerekli ders kitapları, laboratuvar materyalleri vb. gerekli tüm ders materyallerini edinmelidir.
6. İletişimde Kalma: Derste öğrencilerin akranları ve öğretim elemanları ile etkileşimi, oldukça önemlidir. Öğrenciler, öğrenmeyi kolaylaştırmak için derslerde tüm iletişim kanallarını kullanarak aktif rol almalıdırlar.
7. Kıyafet ve Davranış: Tüm eğitimlerde öğrenciler, görgü kurallarına uygun kıyafetle hazır bulunma ve davranma sorumluluğuna sahiptir.

İç Hastalıkları Hemşireliği dersine ilişkin sorularınızı öğretim elemanına aşağıdaki e-mail adreslerinden iletebilirsiniz.

Öğretim Elemanları	İletişim/mail adresi
Prof. Dr. Elanur YILMAZ KARABULUTLU	elanur.karabulutlu@erzurum.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Ercan BAKIR	ercan.bakir@erzurum.edu.tr
Arş. Gör. Şeyda KARASU	seyda.kelle@erzurum.edu.tr

3. İÇHASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK DERS PROGRAMI

Tarih-saat	Öğretim elemanı	Konu	- Dersin hedefleri	Eğitim-öğretim yöntemi	Kaynaklar
2 saat	Tüm öğretim elemanları	İç Hastalıkları Hemşireliği Dersine Giriş	<ul style="list-style-type: none">- Dersin tanımının yapılır.- Öğretim elemanları tanıtılır.	<ul style="list-style-type: none">- Anlatım- Soru-cevap- Beyin Fırtınası	<ul style="list-style-type: none">• Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset.• Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri.• Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul.• Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana.• Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara• Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010• Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/• Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html• Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code• Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr• Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia.

					<p>Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines-Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx</p> <ul style="list-style-type: none"> • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
4 saat	<p>Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR</p>	<p>Sıvı-elektrolit ve asit-baz dengesizlikleri</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sıvı- elektrolit dengesi ve önemini açıklayabilir. - Sıvı-elektrolitin dengesizliklerinin fizyopatolojisini açıklayabilir. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde.

					<p>Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr</p> <ul style="list-style-type: none"> Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines-Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Şok ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Şok belirtilerini tanıma ve değerlendirme becerilerini geliştirmek. - Farklı şok tiplerini ayırt etme yeteneğini artırmak. - Şokun farklı nedenlerini anlamak ve bu nedenlere yönelik patofizyolojik süreçleri bilmek. - Şokun vücutta nasıl ortaya çıktığına dair temel bilgileri anlamak. - Şok durumunda acil müdahale yeteneklerini geliştirmek. - Hızlı ve etkili acil bakım stratejilerini uygulama becerilerini kazanmak. - Şoklu hastaların vital bulgularını düzenli 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi:

			<p>olarak izleme ve değerlendirme becerilerini geliştirmek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - İzlem sırasında karşılaşılan problemleri tanıma ve çözme yeteneklerini artırmak. - Şok durumunda hasta ve ailesi ile etkili iletişim kurma becerilerini geliştirmek. - Hasta ve aileye şok durumuyla ilgili doğru ve anlaşılır bilgileri aktarabilme yeteneklerini kazanmak. 		<p>https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Kardiyovasküler Hastalıklar Ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Kardiyovasküler sistemin temel anatomisi ve fizyolojisi üzerinde bilgi sahibi olmak. - Kardiyovasküler hastalıkların tanı ve tedavisini öğrenmek. - Hemşirelik bakımında kardiyovasküler hastalıkların değerlendirilmesi ve 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara

			yönetimini öğrenmek.		<ul style="list-style-type: none"> • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx. • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Prof.Dr.Elanur YILMAZ KARABULUTLU	Kanser Hemşirelik Bakımı ve	<ul style="list-style-type: none"> - Kanser tanı ve sınıflandırılmasını öğrenmek. - Kanser tedavisi ve yan etkilerini öğrenmek. - Hemşirelik bakımında kanser hastalarının değerlendirilmesi ve destekleyici bakımı 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana.

			bilmek.		<ul style="list-style-type: none"> • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Prof.Dr.Elanur YILMAZ KARABULUTLU	Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Endokrin sistem organları ve hormonların tanınması - Diyabet, tiroid hastalıkları gibi endokrin hastalıkların tanı ve yönetimini bilmek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul.

			<ul style="list-style-type: none"> - Hemşirelik bakımında endokrin hastalıkların değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek. 		<ul style="list-style-type: none"> • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Solunum Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Solunum sistemi anatomisi ve fizyolojisini bilmek. - Astım, KOAH gibi solunum sistemi 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri.

			<p>hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek.</p> <p>- Hemşirelik bakımında solunum sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Prof.Dr.Elanur YILMAZ	Böbrek Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik	- Böbrek anatomisi ve işlevlerini bilmek.	- Anlatım	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset.

	KARABULUTLU	Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Böbrek yetmezliği, taşlar gibi böbrek hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında böbrek sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
--	--------------------	---------------	---	---	---

5 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Kan Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Kan hücreleri ve pıhtılaşma süreçlerini tanımlamak. - Anemi, lösemi gibi kan hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında kan hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx
--------	--	--	--	--	---

					<ul style="list-style-type: none"> Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Bağışıklık Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Bağışıklık sisteminin anatomisi ve işlevlerini bilmek. - Romatoid artrit, lupus gibi bağışıklık sistemi hastalıklarının tanı ve tedavisini tanımlamak. - Hemşirelik bakımında bağışıklık sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydınır, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines

					<p>Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx</p> <ul style="list-style-type: none"> Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Sindirim Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> Sindirim sistemi organları ve işlevlerini tanımlamak. Mide ülseri, kolit gibi sindirim sistemi hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. Hemşirelik bakımında sindirim sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini öğrenmek. 	<ul style="list-style-type: none"> Anlatım Soru-cevap Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr

					<ul style="list-style-type: none"> Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines-Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
5 saat	Prof.Dr.Elanur YILMAZ KARABULUTLU	Sinir Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Merkezi sinir sistemi ve periferik sinir sistemi anatomisi ve fizyolojisini tanımlamak. - Parkinson hastalığı, inme gibi sinir sistemi hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında sinir sistemi hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini öğrenmek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code

					<ul style="list-style-type: none"> • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines-Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Eklemler ve Bağ dokusu Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Romatoid artrit, osteoartrit gibi eklem hastalıklarının tanı ve tedavisini bilmek. - Hemşirelik bakımında eklem hastalıklarının değerlendirilmesi ve yönetimini bilmek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html

					<ul style="list-style-type: none"> • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Yaşlılık Sorunları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Yaşlanmanın fizyolojik ve psikososyal etkilerini bilmek. - Yaşlılıkta sık görülen sağlık sorunları ve bakım ihtiyaçlarını belirlemek. - Hemşirelik bakımında yaşlılık sorunlarının değerlendirilmesi ve yönetimini öğrenmek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydınar, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/

					<ul style="list-style-type: none"> • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
2 saat	Prof.Dr.Elanur YILMAZ KARABULUTLU	Kronik hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> - Kronik hastalıkların tanı, tedavi ve yönetimini öğrenmek. - Kronik hastalıklarda hasta eğitimi ve destekleyici bakımı tanımlamak. - Hemşirelik bakımında kronik hastalıkların değerlendirilmesi ve yönetimini öğrenmek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydın, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003.American Nursing Association (ANA)- Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010

					<ul style="list-style-type: none">• Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/• Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html• Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code• Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr• Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines/Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx• Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
- FİNAL					

Tarih-saat	Öğretim elemanı	Konu	Dersin hedefleri	Eğitim-öğretim yöntemi	Kaynaklar
2 saat	Tüm öğretim elemanları	İç Hastalıkları Hemşireliği Dersine Giriş	<ul style="list-style-type: none"> - Dersin tanımının yapılıdır. - Öğretim elemanları tanıtılır. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydinler, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul, 2003. American Nursing Association (ANA) Scope and Standards of Practice Nursing 2nd Edition-2010 • Nursing Midwifery Council-UKCC (NMC). Erişim adresi: https://www.nmc.org.uk/standards/code/ • Nursing And Midwifery Board Of Nigeria. Erişim adresi: http://www.nmcn.gov.ng/codec.html • Nursing And Midwifery Board Of Ireland. Erişim adresi: https://www.nmbi.ie/Standards-Guidance/Code • Profesyonel. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr • Registered Nurse Standards For Practice-Nmc Of Australia. Erişim adresi: http://www.nursingmidwiferyboard.gov.au/Codes-Guidelines_Statements/Professional-standards/registered-nurse-standards-for-practice.aspx • Standart. Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr
4 saat	Dr. Öğr.Üyesi Ercan BAKIR	Sıvı-elektrolit ve asit-baz dengesizlikleri	<ul style="list-style-type: none"> - Sıvı- elektrolit dengesi ve önemini açıklayabilir. - Sıvı-elektrolitin dengesizliklerinin fizyopatolojisini açıklayabilir. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru-cevap - Beyin Fırtınası 	<ul style="list-style-type: none"> • Akdemir N, Birol L. (2011). İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 3. Baskı, Sistem Ofset. • Durna Z. (2012). Kronik Hastalıklar ve Bakım. Nobel Tıp Kitapevleri. • Carpenito-Moyet LJ. (2012). Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev; Erdemir F. Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul. • Karadakovan A, Aslan FE. (2010). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım Nobel Kitapevleri, Adana. • Bedük T. (2016). İç Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Evi, Ankara • Can G (Çev). Kanser Kemoterapi Rehberi ve Uygulamaya Yönelik Öneriler, Ed. Z. Durna ve A. Aydinler, Nobel Tıp

4. KLİNİK ÇALIŞMA İLKELERİ

I. Uygulamada “Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları’nda belirtilen ilkelere uygun olarak üniforma giyilmesi ve öğrenci kimlik kartının üniforma üzerine takılması zorunludur.

II. Uygulama T.C. Sağlık Bakanlığı Erzurum Şehir Hastanesi’nde yürütülmektedir. Klinik uygulamalar hastanelerin Medikal Onkoloji Servisi, Göğüs Servisi, Dahiliye 1-2 Servisi, Nöroloji Servisi, Gastroloji Servisi, Kardiyoloji Servisi, Palyatif Bakım Servisi ve Dahili Yoğun Bakımlar birimlerinde gerçekleştirilecektir. Uygulamaya başlama ve bitirme saatleri, 08:00-16:00’dır. Klinik uygulama yapılacak ünitelerin çalışma saatlerine uyulması zorunludur.

III. Öğrencilerden;

- Kliniğe ilk geldiklerinde servisin fizik ortamını, yapılan uygulamaları ve ortamı tanımaya çalışmaları,
- 1-2 hastanın bakımının sorumluluğunu almaları,
- Düzenli veri toplamaları, hastalara yönelik formları klinik uygulamaya başlar başlamaz (verinin niteliğine göre ve hastanın durumu uygunsa) doldurulmaya başlanmalı ve birincil, ikincil ve üçüncül koruma düzeylerini içeren hemşirelik bakım planını yapmaları, uygulamaları ve kayıt etmeleri (Klinikte ve doğumhanede bakım planı diğer ünitelerde rapor hazırlamaları),
- Bireylerin bakım gereksinimlerini belirleyerek, bakımları düzenli olarak uygulamaları,
- Sorumluluğu altındaki hastalar ile ilgili değişme ve gelişmelerden öğretim elemanı, klinik hemşire ve/veya doktorlarını haberdar etmeleri,
- Uygulamalarda ekip iş birliği içinde çalışmaları, sabah ve akşam bakımını verdikleri bireylerin teslimlerine ve vizitlerine katılmaları,
- Birey ve aileyi olabildiğince bakıma katabilmeleri,
- Hastalarını taburculuğa hazırlamaları
- Uygulamaya gelinemediği zamanlarda veri toplama formları ve bakım planlarını, ilgili öğretim elemanına teslim etmeleri ya da iletmeleri
- Klinik çalışmalarda mesleki etik ilkelere bağlı kalmaları ve Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (KVKK) uygun davranmaları beklenmektedir.

Kliniklerde bakım planı hazırlanacaktır.

Klinik dışı birimlerde (Dahili Yoğun Bakımlar) rapor hazırlanacaktır. Hazırlanacak olan raporlar dönem sonunda ilgili öğretim elemanına tek bir dosya halinde, usulüne uygun bir şekilde teslim edilecektir.

Rapor hazırlanmasında aşağıda belirtilen özellikler dikkate alınacaktır.

1. Kapak sayfasında ad soyad, gidilen ünitenin adı, gidilen tarih yazılacak,
2. Giriş bölümüne gidilen ünitenin fizik şartları, genel özellikleri, üniteye çalışan personelin sayısı ve niteliği hakkında kısa bilgi verilecek,
3. Gözlemlenen uygulamalar ve bu uygulamaların kimler tarafından yapıldığı,
4. Yaptığınız uygulamalar, uygulamaların amacı, uygulama hakkında öğrenilen teorik bilgiler, uygulamanın nasıl yapıldığı, kullanılan malzemelerin özellikleri,
5. Gün içinde kullanılan ve izlenen hemşirelik rolleri (bakım verici rolü, eğitici rolü, danışmanlık rolü, koordinasyon rolü, yönetici rolü, destekleyici rolü, araştırmacı rolü, hasta savunuculuk rolü gibi) ve bu rollerin hangi uygulamalarda kullanıldığı,
6. Uygulamanın size kattıkları,
7. Yeni edinilen bilgiler (uygulanılan ilaçlar, tanı ve tedavi yöntemleri gibi),
8. Gidilen ünite ile ilgili görüşler yazılacaktır.
9. Raporu yazarken profesyonel dil kullanılacaktır.
10. Raporlar en geç bir hafta içinde ilgili öğretim elemanlarına teslim edilecektir.

IV. Klinik uygulamaların her günü için bir sorumlu öğrenci hemşire seçilecektir.

Sorumlu öğrenci hemşirenin sorumlulukları;

- Her öğrenciye uygun hasta paylaşımı yapmada öğretim elemanı/klinik rehberle birlikte hareket etmek,
- Tedavi ve bakım grubu listelerini hazırlayarak öğretim elemanı/klinik rehberin görüşüne sunmak ve listeyi klinik hemşireleri ile paylaşmak, bu listelerin düzenli uygulanıp uygulanmadığını izlemek,
- Yeni yatışları izleyip, gerekiyorsa öğrencilere dağıtım için öğretim elemanı ile iş birliği yapmak,

V. Klinik uygulamalarda hastanede yemek molası öğlen 12:00-13:00 saatleri arasında verilir.

Öğrenciler hastalarının durumu yemek molası için ayrılmalarına uygun değilse öğretim elemanının bilgisi dahilinde bu saati değiştirebilir. Hastalarının durumu ile ilgili acil durumları mola için ayrılmadan önce ilgili klinik hemşiresine bildirir.

VI. Erzurum Şehir Hastanesi'nde uygulamaya çıkacak olan öğrenciler uygulama planında yer aldığı gruptaki liste sırasına göre dağılacaktır. Grup sorumlusu olan öğrenci ise bu dağılımı kontrol etmeli ve gruptaki öğrencilerin hangi servis ya da poliklinikte bulunduğu bilgisine sahip olmalıdır.

5. GÜNLÜK KLİNİK ÇALIŞMA FORMU

ÜNİTENİN ADI:

TARİH:

	Öğrencinin Adı soyadı	Oda no	Hastaların Adı soyadı	Hastaneye yatış tarihi	Tanısı
1.Hafta 08-12.00					
1.Hafta 13-16.00					
1.Hafta 08-12.00					
Tarih	Gelmeyen Öğrenciler	Tedavi Grubu Öğrenciler		Takip Grubu Öğrenciler	

1. Hafta 08-12.00			
1. Hafta 13-16.00			
1. Hafta 08-12.00			

Sorumlu Öğrencinin Adı Soyadı İmzası:

6. FORMLAR

6.1. ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜTESİ İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:

Öğrencinin Numarası:

Uygulama Kliniği:

Tarih:

Hastanın Adı Soyadı:

Yaşı:

Cinsiyeti:

Eğitimi:

Medeni durumu:

Mesleđi/işı:

Hastane yatış tarihi:

Veri Toplama Tarihi:

Tıbbi Tanısı:

Bilgi Kaynađı:

Kendisi..... Yakını..... Sağlık Elemanı..... Diğer.....

Hastaneye geliř yeri: Ev ... Acil... ..Hastanesinden Sevk...

Hastaneye geliş şekli: Yürüyerek..... Yardımla..... Sedyyle..... Yalnız..... Diğer.....

HEMŞİRELİK ÖYKÜŐÜ

....

1. SAĐLIĐIN ALGILANMASI

Sağlık öyküsü:

Alerjileri: İlaç...

Besin....

Diğer.....

Madde Bağımlılığı:

Sigara Alkol Aktivite Eksikliği Diğer

Ailesel Risk Faktörleri (İliřisini Belirtiniz)

Diabetes Mellitus

Kardiyovasküler Hastalıkları / Hipertansiyon / Strok

Kanser

Solunum sistemi Hastalıkları

Diğer:

Genetik faktör var mı?.....

Kişisel ve sosyal hikaye:

Yaşadığı evin durumu:

Günlük yaşam tarzı:

Eğlence biçimleri / hobileri:

Dini ilişkileri / İnançları (Sağlık, Hastalık, Tedavi algılaması ile ilgili)

Geleneksel uygulamaları:

Hemşirelik Tanıları:

Yaralanma; İnfeksiyon; Bilgi Eksikliği; Risk/Etkisiz Sağlık Yönetimi; Teröpatik Rejimi Etkisiz Yönetme; Diğer:.....

2. BESLENME- METABOLİK DURUM

Boy: Kilo: Beden Kitle İndeksi:
Kilo artışı (zaman)/ Kilo azalması (zaman)
Oral alımı Yok Var
Diyeti Yok Var
Enteral Beslenme Yok Var
Tipi NG Gastrostomik/jejunosnostomik
Total parantral beslenme Yok Var
Tipi Periferal Santral Port Diğer
IV yolun görünümü..... Takılma zamanı..... Yeri.....

Yeme Problemleri / Sindirim: Yutma güçlüğü Bulantı Kusma
Diğer.....

Oral mukoza Pembe Kırmızı Nemli Kuru Lezyon
Dişler: Dişler Tam Dişler Eksik Takma diş

Cilt: Normal Sarılık Morluk Ekimoz Peteşi
Sıcak Soğuk Kuru Nemli Diğer (açıklayınız).....

Deri Turgoru: Normal Azalmış Artmış

Tırnaklar: Renk..... Şekil..... Diğer.....

Varis: Yok Var

Hemşirelik Tanıları: Sıvı Volüm Defisiti; / Sıvı Volüm Fazlalığı ;

Sıvı Volüm Dengesizliği; Kusma; Beslenme: Gereksinimden Az/ Çok Beslenme ; Yutma Güçlüğü; Oral Mukoz Membranda Bozulma.; Doku Bütünlüğünde Bozulma; Cilt Bütünlüğünde Bozulma

Diğer:.....

TARİH .../.../20..										
SAAT	ALDIĞI			ÇIKARDIĞI						
	DAMAR YOLU	ORAL	NGT	İDRAR	NGT	GÖĞÜS T	DREN	KUSMA	DIŞKI	İMZA
08 - 16 : 00										
16 : 00 - 24 : 00										
24 : 00 - 08										
TOPLAM										

3. BOŞALTIM BİÇİMİ

Normal Barsak Alışkanlığı: Normal / Sıklığı.....

Barsak Eliminasyonu: Problem yok... Diyare.... Konstipasyon.... Fekal İnkontinans ...
Diğer.....

Gaita: RenkMiktarDışkıda kan.....Dışkıda mukus....

Abdomen: Yumuşak.... Yarı yumuşak.... Gergin.... Sert.... Düz... Hassasiyet....

Barsak sesleri : Var... Yok... En Son Sayılan Barsak Hareketi:

Ostomi : Var... Yok...

Rektum: Problem yok... Lezyon..... Hemoroid.... Diğer
.....

İdrar : Problem yok... İdrar Kaçırma... Acil İdrar... Sık Sık... Sızıntı /damla
damla... Ağrı .. Foley Kateter... Suprapubik Kateter... Prezervatif Sonda ... İdrar:
Şeffaf/ Açık... Sarı... Bulanık.... Tortulu....

Glop: Anüri:..... Dizüri: □□□□□Oligüri:..... □□

Diyaliz: Hemodializ Periton Dializi....

Hemşirelik Tanları: Risk/Konstipasyon; Risk/Diyare;

Risk/Gaita inkontinansı; Risk/İdrar inkontinansı;

Risk/Üriner boşaltım yetmezliği; Risk/Üriner retansiyon ;

Diğer.....

ALDIĞI-ÇIKARDIĞI TAKİBİ

TARİH .../.../20..											
SAAT	ALDIĞI			ÇIKARDIĞI							İMZA
	DAMAR YOLU	ORAL	NGT	İDRAR	NGT	GÖĞÜS T	DREN	KUSMA	DIŞKI		
08 - 16 : 00											
16 : 00 - 24 : 00											
24 : 00 - 08											
TOPLAM											

4. AKTİVİTE-EGZERSİZ BİÇİMİ

TARİH / SAAT	Kan basıncı (Sağ- Sol)	Nabız/Bölge (Sağ-Sol ve aşağıdaki harfleri kullanarak belirtin)	Vücut ısısı	Solunum

--	--	--	--	--

Nabız Bölgeleri: Brakial=B Radial=R Popliteal=P
Femoral =F Dorsalis Pedis=DP Posterior Tibial=PT
Periferel Nabız Gücü : 0=yok ; 1= Zayıf ; 2= Orta ; 3= Güçlü ; D=Doppler
Apikal Ritm : Düzenli.. Düzensiz... Kapiller Dolum Normal... Gecikmiş...
Solunum özellikleri : Düzenli... Düzenli Değil.....
Solunum Derinliği : Yüzeysel... Normal..... Derin....
Solunumda Zorluk: Yok..... Var... İstirahat halinde.... Efor sonrası...
Oksijen Kullanımı : Yok ... Var...
Nazal Kanül / L/dk Maske O2 %..... Diğer..... Öksürük : Var.... Yok...
Özellik.....
Balgamsız..... Balgamlı.... Renk Yoğunluk Miktar ...
Aspirasyon: Yapılıyor.....Yapılmıyor..... Hangi sıklıkta..... Yapay Havayolu:
Var..... Yok..... Tipi..... / Yeri

Günlük Yaşam Aktivitesi / Kendine Bakabilme Yeteneği:

MODİFİYE BARTHEL GÜNLÜK TEMEL YAŞAM AKTİVİTE İNDEKSİ				
Aktivite	Değerlendirme			Puan
Beslenme	0: Bağımlı	5: Yardımlı	10: Bağımsız	
Banyo	0: Bağımlı	10: Bağımsız		
Kişisel Hijyen	0: Bağımlı	5: Yardımlı	10: Bağımsız	
Giyinme	0: Bağımlı	5: Yardımlı	10: Bağımsız	
Bağırsak Boşaltımı	0: İnkontinans	5: Ara sıra kaçırma	10: Bağımsız	
Mesane Boşaltımı	0: İnkontinans/Bağımlı/Kateterize	5: Ara sıra kaçırma	10: Bağımsız	
Tuvalet Kullanımı	0: Bağımlı	5: Yardımlı (Kişi, Fiziksel)	10: Yardımlı (Sözel/Fiziksel)	15: Bağımsız
Hareket	0: İmmobil	5: Tekerlekli sandalyede bağımsız	10: Yardımlı Yürüyor	15: Bağımsız
Merdiven Çıkma	0: Bağımlı	5: Yardımlı (sözel/fiziksel)	10: Bağımsız	
Toplam				

Modifiye Barthel İndeksi Değerlendirme Talimatı: Her madde üç basamaklı skora sistemine ayrı ayrı skorlanarak toplam skor (0-100) hesaplanmaktadır. Toplam skor 0 ile 100 arasında değişmekte olup, “0” tam bağımlılık, “100” ise tam bağımsızlık durumunu göstermektedir.

Yardımcı araç kullanımı: Yürütücü **Baston** **Tekerlekli Sandalye** **Koltuk Değneği**
Kas-iskelet-nörolojik sistem: Kramp **Tremor** **Eklemlerde şişlik** **Eklemlerde kızarıklık**
Eklemlerde hassasiyet **Hareket kısıtlılığın Deformite** **Kontraktür** **Atrofi**
Pleji/paralizi

Diyabetik ayak

Hemşirelik Tanıları: Aktivite intoleransı; Fiziksel harekette bozulma; Düşme riski;
Hava yolu açıklığında yetersizlik; Güçsüzlük; Doku perfüzyonunda bozulma; Gaz
değişiminde bozulma; Kardiyak out-putta bozulma; Vücut ısısında değişim; Öz-bakım
defisiti: banyo,hijyen,giyinme/ beslenme,tuvalet; Diğer:.....

5. UYKU - DİNLENME BİÇİMİ

Uyku Düzensizliği: Hayır Evet

Uyku Düzeninde Görülen Değişikliğin Nedeni: Anksiyete Ağrı Gürültü
Diğer(Açıklayınız).....

Hemşirelik tanıları: Risk/Uyku Düzeni Bozukluğu; Diğer:

6. BİLİŞSEL ALGILAMA BİÇİMİ

Hafıza/Hatırlama : Normal Yakın hafıza bozukluğu Uzak hafıza bozukluğu

Pupil Reaksiyonu: Var Yok

Görme: Normal Gözlük Lens Açıklayınız:

Duyuma: Normal Zayıf Yardımcı Araç Kullanımı: Sağ Sol Açıklayınız:.....

Periferel duyu algısı: Sıcak/Soğuk İntoleransı Uyuşukluk/Karınçalanma Açıklayınız:...

Bilinç Düzeyini Değerlendirme (Glasgow Koma Skalası)

	Yanıt Düzeyi	Puan
Göz Açma	Gözlerini açamıyor	1
	Ağrılı uyarılara yanıt olarak gözlerini açıyor	2
	Konuşmaya yanıt olarak gözlerini açıyor	3
	Kendiliğinden gözlerini açıyor	4
Motor Yanıt	Motor yanıt yok	1
	Ağrı ile ekstensör yanıt	2
	Ağrı ile fleksör yanıt	3
	Geri çekme şeklinde	4
	Lokalize edici	5
	Komutları yerine getiriyor	6
	Cevap yok	1

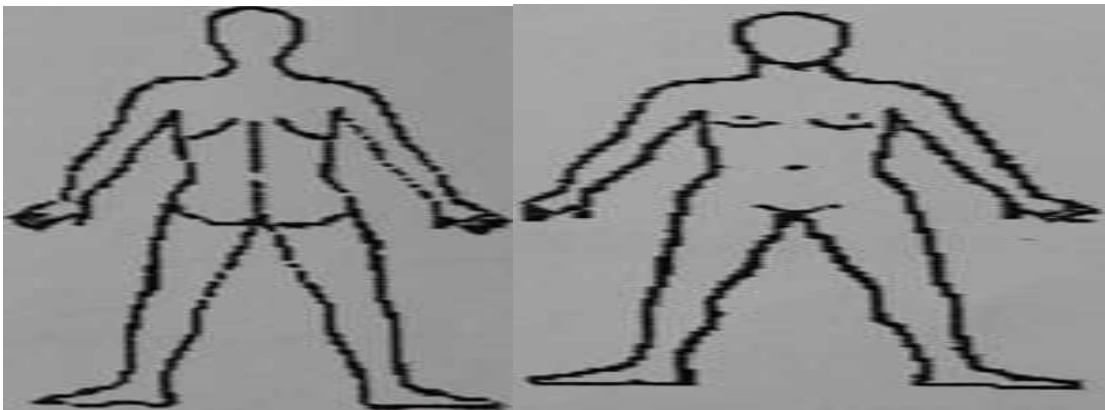
Sözel Yanıt	Anlaşılmaz sesler	2
	Uygun olmayan yanıt	3
	Dağınık, konfüze yanıt	4
	Orayante (uyumlu) yanıt	5
Toplam Puan		
Puan:3-8 :ciddi beyin hasarı, 9-12:orta beyin hasarı, 13-14: hafif beyin hasarı, 15:bilinçli		

Ağrı Değerlendirme/Yönetimi:

6 Aydan Daha Uzun Süren Ağrı mı? Hayır Evet

Ağrı Değerlendirme/Yönetimi: Ağrı İle İlgili Değerlendirmelerinizi Eksiksiz Olarak Altta Gördüğünüz Şekilde Kodlayınız

Ağrı Değerlendirme	Tarih /Saat	Tarih /Saat	Tarih /Saat	Tarih /Saat	Tarih /Saat
Ağrı skoru (0-10)					
Ağrı niteliği					
Farmakolojik tedavi					
Nonfarmakolojik tedavi					

Ağrının Niteliği ve Ağrı İçin Uygulanan Girişimler

Ağrının Niteliği	Uygulanan Farmakolojik tedavi	Non-farmakolojik tedavi
1. İğneleyici	1. IV Non-Steroid	1. Masaj yapma

2. Yanıcı 3. Kramp 4. Kesici 5. Yanıcı 6. Batıcı 7. Spazm-kasılma 8. Zonklayıcı 9. Diğer	Antienflamatuar (NSAID) 2. Oral Non-Steroid Antienflamatuar 3. IM İlaç 4. Hasta Kontrollü Analjezi (PCA) 5. Epidural 6. Diğer	2. Dikkati dağıtma 3. Müzik dinleme 4. Pozisyon verme 5. Sıcak/soğuk uygulama 6. Diğer
---	--	---

Hemşirelik Tanıları: Akut Konfüzyon ; Kronik Konfüzyon; Kronik Ağrı Duyusal Algılamada Bozulma; Düşünce Sürecinde-Hatırlamada Bozulma; Akut Ağrı Diğer:.....

Bulantı- Kusmanın Değerlendirilmesi

DEDEĞERLENDİRME PARAMETRESİ	DERECE				
	0	1	2	3	4
BULANTI	Yok	Yiyebiliyor / Yeterli Alabiliyor	Ağızdan Alımı Azalmış ancak Yiyebiliyor	Önemli Alım Yok / Alamıyor	Hiç Oral Alımı Yok
KUSMA	0 Yok	1 24/H 1 Kez	2 24/H 2-5 Kez	3 24/H 6-10 Kez	4 24/H 10'dan Fazla Parenteral Destek Gerekli

Enfeksiyon Riskinin Değerlendirilmesi

Risk Yok	Minimum Risk	Orta Derecede Risk	Yüksek Risk
Nötrofil sayısı 2000-2500 mm ³	Nörofil sayısı 1000-2000 mm ³	Nötrofil sayısı 500-1000 mm ³	Nötrofil sayısı 500 mm ³ ve altı

Nötrofil sayısı (2500-7500)

*Nötropeni: lökosit sayısının 1000-2000/mm³ altına inmesidir.

7. KENDİNİ ALGILAMA - KAVRAMA BİÇİMİ

Su anki sağlık probleminiz sizde ne tür duygular yaratıyor?

Endişe Korku Öfke Huzursuzluk Yetersizlik Çaresizlik Diğer

Bireyin genel görünüşü:

Bireyin sağlığını algılama durumu: İyi Orta Kötü

Hemşirelik Tanıları: Adaptasyonda Bozulma ; Ümitsizlik
Güçsüzlük; Kederlenme

Diğer:

8. ROL - İLİŞKİ BİÇİMİ

Hastalığa bağlı çalışma durumunda etkilenme: Var Yok

Bakmakla yükümlü olduğu kişiler: Yok Var Açıklayınız:.....

Destek Sistemleri (aile, arkadaş, ekonomik, sosyal, kültürel ruhsal ...) Yok Var

Açıklayınız:

Hemşirelik Tanıları: Kederlenme; Yalnızlık; Etkisiz Rol Performansı; Sosyal Etkileşimde
Bozulma; Sosyal İzolasyon; Adaptasyon Güçlüğü

Diğer:

9. CİNSELLİK - ÜREME BİÇİMİ

Tedavi ve hastalığın cinselliğe etkisi: Var Yok Açıklayınız:

Cinsellekle ilgili danışmanlık gereksinimi: Var Yok

Hemşirelik tanıları: Seksüel Disfonksiyon ; Etkisiz Seksüel Kalıplar ; Etkisiz Sağlık Yönetimi
Diğer:

10. BAŞETME - STRESİ İLE BAŞETME BİÇİMİ

Yakın bir zamanda yaşadığı kriz ve baş etme mekanizması:

Stresle Baş Etmek İçin Evde İlaç/Madde Kullanımı: Hayır... Evet... Açıklayınız:

Hemşirelik Tanıları: Adaptasyonda Bozulma; Risk/ Etkisiz Başetme; Risk/ Etkisiz İnkâr;
Diğer:

11. İNANÇ VE DEĞERLER

Hastanın hastalığını kabullenme durumu:

Hastalığı ile baş etmek için kullandığı destek güçler:

Dini inançlarından dolayı yapmak istediği özel bir uygulama var mı? Hayır... Evet...

Açıklayınız:

Ölüme dair soruları var mı?

Hemşirelik Tanıları: Spirituel Sıkıntı (Manevi Sıkıntı); Spirituel İyiliği Güçlendirmeye Hazır Olamama

Diğer:

12.EĞİTİM GEREKSİNİMİ

Eğitim eksikliği: Yok Var

Eğitim gereksinimlerini yazınız

.....

YAPILAN TANI VE TETKİK İŞLEMLERİ (Tarih/Saat ve Tanısal Bulgular/Sonuçlar)

Tomografi:

MR:

USG:

EKG:

Angiografi:

Bronkoskopi:

Endoskopi:

Biyopsi:

Diğer

LABORATUAR TESTLERİ

HEMATOLOJİ			BİYOKİMYA			
Tetkik	Sonuç-↓N↑	Normal Değer	Tetkik	Sonuç-↓N↑	Normal Değer	
WBC		5.2-12.4 Bin/mm ³	Glukoz		70-110 mg/dL	
NEU%		41-73 %	BUN		5-18 mg/dL	
NEU		2.1-6.1 K/uL	Kreatinin (Kan)		0.66-1.09 mg/dL	
LYM%		19.4-44.9 %	Kolesterol		0-200 mg/dL	
LYM		1.3-3.5 K/uL	HDL		35-60 mg/dL	
MONO%		5.1-10.9 %	LDL		35-165 -	
MONO		0.3-0.9 K/uL	Trigliserid		30-150 mg/dL	
EOS%		0.9-6 %	Alkalin Fosfataz		30-120 U/L	
EOS		0-0,5 K/uL	AST		0-37 U/L	
BASO%		0.3-1.5 %	ALT		0-65 U/L	
BASO		0-0.2 K/uL	LDH		100-190 U/L	
RBC		4.38-5.77 Milyon/mm ³	GGT		5-85 U/L	
HGB		13.6-17.2 g/dl	Total Protein		6.4-8.2 g/dL	
HCT		% 39.5-50.3	Albumin		3.4-5 g/dL	
MCV		80.7-95.5 fL	Total Bilirubin		0.3-1.2 mg/dL	
MCH		27.2-33.5 pg	Direkt Bil.		0-0.2 mg/dL	
MCHC		32.7-37.5 g/dL	İndirekt Bil.		0-0.7 mg/dL	
RDW		11.5-14.3 %	CK		0-232 U/L	
PLT		156-373 Bin/mm ³	CKMB		0-20 U/L	
MPV		6.9-10.8 fL	Kalsiyum (Kan)		8.5-10.3 mg/dL	
CRP		0-10 mg/L	Fosfor (Kan)		2.5-4.5 mg/dL	
DİĞER			Urik Asit (Kan)		2.6-7.2 mg/dL	
KAN GAZI			Sodyum (Kan)		136-146 mmol/L	
pH		7.35-7.45	Potasyum (Kan)		3.3-5.1 mmol/L	
PCO ₂		Erkek=35-48 mmHg Kadın=32-45 mmHg	Klor (Kan)		85-110 mmol/L	
pO ₂		83-108 mmHg	Amilaz (Serum)		28-100 U/L	
HCO ₃		Erkek=22.2-28.3 mmol/L Kadın=21.2-27 mmol/L	Lipaz		21-67 U/L	
			DİĞER			
İDRAR						
Tarih	Tetkik	Sonuç	N. Değer Aralığı	Tetkik	Sonuç	N. Değer Aralığı
	Dansite		1.01-1.03	Eritrosit		0-3 /HPF
	Bilirubin		0-0.5 mg/dl	Lökosit		0-5 /HPF
	Henoglobın		0-0.06 mg/dl	Protein		0-30 mg/dl

KULLANILAN İLAÇLAR

İlaç Adı	Endikasyonları	Major Etkileri	Yan Etkileri	Hemşirelik Girişimleri

BASI YARALARI RİSK TANILAMA

(Bu bölümü bası yaraları açısından risk altında olduğunuz hastalara uygulayınız)

DUYGUSAL ALGILAMA

☐	Tamamen 1	Sınırlı
☐	Çok 2	Sınırlı
☐	Hafif	Sınırlı

MOBİLİZASYON

☐	Tamamen İmmobil 1	Sınırlı
☐	Çok 2	Sınırlı
☐	Biraz	Sınırlı

	☐ 3		☐ 3
	☐ Normal 4		☐ Aktif 4
VÜCUT TEMİZLİĞİ	☐ Sürekli Islak 1	BESLENME	☐ Kaşektik 1
	☐ Çok Sık Islak 2		☐ Kısmen Yeterli 2
	☐ Ara-Sıra Islak 3		☐ Yeterli 3
	☐ Çok Seyrek Islak 4		☐ Çok İyi 4
AKTİVİTE	☐ Yatağa Bağımlı 1	SÜRTÜNME VE ÇİZİLME	☐ Problem Var
	☐ Sandalyeye Oturabilir 2		☐ Problem Olabilir
	☐ Ara-Sıra Yürür 3		☐ Problem Yok
	☐ Sık Sık Yürür 4		
*TOTAL PUAN: Total Puan 16'dan düşük ise hasta risk grubuna alınmalı ve her gün izlenmelidir.			

TABURCULUK PLANI

Taburcu Eden Hemşire	
Taburculuk Tarihi	
Yatış Süresi	
Taburculuk Notu	

Tarih	Prb. No	TANILAMA	PLANLAMA		UYGULAMA	DEĞERLENDİRME
		Hemşirelik Tanıları (G/P/O) Kolloboratif Problemler(PK)	Amaç / Sonuç Kriterleri	Müdahaleler /Girişimler		
		Etyolojik Faktörler: Tanımlayıcı kriterler:	Amaç: Sonuç Kriterleri:			

T.C.
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Sağlık Bilimleri Fakültesi
Hemşirelik Bölümü
İç Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı
İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Uygulama Beceri Listesi

Öğrencinin Adı Soyadı:
Numarası:
Tarih:

Klinik:
Klinik Eğitici Ad-Soyad:

BECERİLER

İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

Beden ısısını Ölçme: yol	Açıklama:
Nabız değerlendirilmesi: yolu	Açıklama:
Solunum değerlendirilmesi	Açıklama:
Arterial kan basıncı ölçme: brakial arterden (oskültasyon yöntemi)	Açıklama:
Ortostatik hipotansiyonu tanılama	Açıklama:
Vücut mekaniğini kullanma	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı yatağın başucuna çekmek (bir hemşire)	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı yatağın başucuna çekmek (iki hemşire)	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı supine pozisyonundan prone pozisyonuna getirme	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı prone pozisyonundan supine pozisyonuna getirme	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı supine pozisyonundan yatağın kenarına çekme	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı supine pozisyonundan lateral pozisyonuna getirme (1. yöntem)	Açıklama:
Yatak içinde pozisyon verme: hastayı supine pozisyonundan lateral pozisyonuna getirme(11.. yöntem)	Açıklama:
Ambulasyona yardım etme: bir hemşire	Açıklama:
Ambulasyona yardım etme: iki hemşire	Açıklama:
Hastayı sedyeye alma: üç kişi	Açıklama:
Hastayı sedyeye alma: çarşafı	Açıklama:
Hastayı tekerlekli sandalyeye alma	Açıklama:
Rom (range of motion /eklem hareket açıklığı) egzersizi	Açıklama:
Medikal/ Sosyal/ Hijyenik el yıkama	Açıklama:
Steril eldiven giyme ve çıkarma	Açıklama:
Sıcak uygulama: termofor	Açıklama:
Sıcak uygulama: sitz banyosu uygulama	Açıklama:
Sıcak uygulama: yaş sıcak kompres uygulama	Açıklama:
Soğuk uygulama: yaş soğuk kompres uygulama	Açıklama:
Soğuk uygulama: buz torbası uygulama	Açıklama:
Soğuk uygulama: serin sünger banyosu	Açıklama:
Elastik bandaj uygulama	Açıklama:
Yara bakımı	Açıklama:

Bası yarası önleme	Açıklama:
Bası yarası bakımı	Açıklama:
Sırt masajı	Açıklama:
Ağız bakımı	Açıklama:
Özel ağız bakımı	Açıklama:
Oral yol ile ilaç uygulama	Açıklama:
Ampulden ilaç çekme	Açıklama:
Flakondan ilaç çekme	Açıklama:
Farklı flakonlardan iki ayrı ilacı enjektöre çekme	Açıklama:
Subkutan enjeksiyon uygulama (8 Doğru İlk. Göre)	Açıklama:
İntradermal enjeksiyon uygulama (8 D İlkesine göre)	Açıklama:
İntramüsküler enjeksiyon uygulama (8 D ilk.göre)	Açıklama:
İntravenöz enjeksiyon uygulama (8 D ilkesine göre)	Açıklama:
Periferik intravenöz kanül uygulama (8D ilk. göre)	Açıklama:
Periferik intravenöz kanülden ilaç uygulama (8D)	Açıklama:
İntravenöz infüzyon sırasında ilaçları puşe yoluyla verilmesi (8 Doğru ilkesine göre)	Açıklama:
İntravenöz sıvı infüzyon uygulama (8 Doğru göre)	Açıklama:
Serum kartı hazırlama	Açıklama:
İntravenöz sıvı setlerinin değişimi	Açıklama:
İntravenöz infüzyon takibi	Açıklama:
İntravenöz solüsyonun değiştirilmesi	Açıklama:
Aldığı / çıkardığı sıvı takibi ve uygulama	Açıklama:
İntravenöz pansumanın değiştirilmesi	Açıklama:
İnfüzyon portu/ santral venöz kateterden kan örneği alma, infüzyon uygulama	Açıklama:
Buruna ilaç uygulama: damlalıklı ilaç	Açıklama:
Buruna ilaç uygulama: nazal sprey	Açıklama:
Kulağa ilaç uygulama	Açıklama:
Göze ilaç uygulama	Açıklama:
Deriye ilaç uygulama	Açıklama:
Rektal yol ile ilaç uygulama	Açıklama:
İnhalasyon yolu ile ilaç uygulama	Açıklama:
Derin solunum ve öksürme egzersizleri	Açıklama:
Solunum yolu sekresyonlarını temizleme	Açıklama:
Nazal kanül ya da maske ile oksijen uygulama	Açıklama:
Oksijen satürasyonu ölçümü	Açıklama:
Göğüs fizyoterapisi uygulama (perküsyon, vibrasyon)	Açıklama:
Suni havayolu (airway) olan bireyde oksijen tedavisi	Açıklama:
Erişkin beslenmesine yardım	Açıklama:
Nazogastrik/ orogastrik sonda uygulama	Açıklama:
Nazogastrik/ orogastrik sonda yerini kontrol etme	Açıklama:
Nazogastrik/ orogastrik sonda çıkarılması	Açıklama:
Nazogastrik sonda yada gastronomi yolu ile bolusla aralıklı besleme	Açıklama:
Nazogastrik sonda yada gastronomi yolu ile sürekli besleme	Açıklama:
Geniş/ dar lümenli nazogastrik/ orogastrik sonda ile bireyi entübe etme	Açıklama:
Total parenteral (periferal venden) beslenen bireyin bakımı	Açıklama:
Santral venöz kateter yolu ile beslenen bireyin bakımı	Açıklama:
Kadınlara üriner kateter uygulama	Açıklama:

Erkeklere üriner kateter uygulama		Açıklama:
Üriner kateteri çıkarma		Açıklama:
İdrar örneği toplama: kalıcı kateterden örnek alma		Açıklama:
İdrar örneği toplama: bireyin kendi kendine orta akım idrar örneği almasına yardım etme		Açıklama:
24 saatlik idrar örneği toplama		Açıklama:
Kondom kateter uygulama		Açıklama:
Sürgü uygulama		Açıklama:
Dışkı örneği alma		Açıklama:
Rektal tüp uygulaması		Açıklama:
Dışkı tıkanıklığını giderme		Açıklama:
İrrigatör/lavman seti ile lavman uygulama		Açıklama:
Hipertonik solusyon ile lavman uygulama (fleet enema)		Açıklama:
Stoma bakımı		Açıklama:
Kan Alma		Açıklama:
EKG çekimi		Açıklama:
DİĞER.....		Açıklama:

T.C.
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Sağlık Bilimleri Fakültesi
Hemşirelik Bölümü

İç Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı
İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Uygulama Değerlendirme Formu

A- PROFESYONEL DAVRANIŞLAR	10
Uygulamaya devam etme ve çalışma saatlerine uyma	
Kişisel görünüm, üniforma düzeni	
Sorumluluk alabilme	
Güvenirlilik	
Motivasyon	
Eleştirilere karşı tutumu	
Karar verme yeteneği	
Eksikleri fark etme, hatalarını düzeltmek için çaba gösterme	
Okul ve hastane/sağlık ocağı kurallarına uyma	
Liderlik	
Diğer	
B- KİŞİLERARASI İLİŞKİLER	10
Bakım verdiği hasta/sağlıklı birey ve ailesi ile sağlıklı ve güven verici ilişki kurma	
Sağlık ekibi üyeleri ile uyumlu ve saygılı ilişki kurma	
Arkadaşları ile uyum içinde çalışma	
Öğretim elamanlarıyla sağlıklı ilişki kurma	
Diğer	
C- SAĞLIK EĞİTİMİ VE ARAŞTIRMA	10
Bakım verdiği birey ve ailesinin sağlık eğitimi gereksinimlerini belirleme	
Sağlık eğitimi planlama, uygulama	
Sağlık eğitiminde uygun teknik ve araçları kullanabilme	
Sağlık eğitimi için materyal geliştirme	
Çalıştığı alan ile ilgili araştırmaları takip etmesi	
Kanıtı dayalı araştırma sonuçlarını kullanması	
Uygulama alanındaki bir sorunun çözüm için bilimsel araştırma ilkelerini kullanması	
Taburculuk eğitimi	
Diğer	

D- UYGULAMA BECERİLERİ	35
Uygulaması yapılan ders için gerekli olan uygulamaları yapma becerisi. İlgili dersin uygulaması için yapılması öngörülen beceri listesine göre değerlendirilecektir.	
E- BAKIMI PLANLAMA, UYGULAMA, RAPORLAMA	35
Tanımlama, planlama ve uygulama, değerlendirme, raporlama	
TOPLAM PUAN	